

LA TOMASA

SETMANARI CATALÀ
FESTIU IL·LUSTRAT Y LITERARI

10 CENTIMS lo número per tot arreu

DIRECTORS:

LITERARI

A. FERRER Y CODINA.

ARTISTICH

RAMON ESCALER

Preu de subscripció 2 R^s al mes.

REDACCIO: San Pau - 56-Lit.

DOÑA CARLOTA DE MENA

Es una actriu que treballa
la filigrana del cor;
diu bé 'l'overs, expressa 'l plor,
y al cor parla fins quan calla.
De la escena en la batalla
sempre 'n surt, brava, vencent.
Es una actriu eminent
que tè en l' Art hermosa historia
y es un astre, es una gloria
del nostre teatro naixent.

CURRIDOS

EN una taula de cafè cantant está en Quilda y en Sistax que fá tres horas que pican de manscridant al mosso.

Per últim y ab un *andacho de galbana*, s' aixeca del peu del mostradó l' encasacat per tot día, y vá á preguntar lo que volen.

—Sembla que siguis sort, diu en Sistax.

Porta dugas copetas de cognach y el terrosét.

—Bé, entenémnos... á pagar desseguida ó de boquilla?

—Porta, home, porta.

—Finestra, dich jo... L' amo no s' entén de chiquitas y jo en tinch de sortir *corresponsable*, malvinatxe el mon!

—Quan te debém?

—Quinse rals sense las anguilas.

—Apa, apa... com multiplicas!..

—Vosté mateix... Eran quatre sense lo que vá pendrer ahir la Pepeta y sa mare.

—No ho pago.

—Ay, malvinatxe, 'l mon! No 'm vá dir que 'ls hi dés tot lo que demanassin.

—Que t' havia de dir devant d' ellas?

—Y que tan enrahonar! diu en Quilda llensant la punta del cigarro: que ho apunti y que porti lo que se li demana.

—Bé, poch á poch, malvinatxe el mon!

Es que jo en lo taulell haig de donarho *defectiu* y aixó de apuntar no 'm cunvé.

—Mira, ara venen aquellas, diu en Sistax.

—Oy!.. Bé, calla... té, aquí tens dos rals d' anguila. Antes de anar noshen ja ho saldarem tot.

—Aixís, demanin lo que vulgan.

—Per ara porta lo que t' hem dit.

—Ola, noya...

—Que 'a han comensat?

—No no encara.

Aquesta pregunta l' ha feta una

xicota com d' uns disset anys, ben parescuda pero en qual cara s' hi ven marcat lo sello d' una d' aquestas malalties que fan tants estragos en la juventut. Una tosseta seca y frequent acaba de dar mes valor al pronóstich.

La vella que l' acompanya y que li diu filla, no es mes qu' una coneguda qu' explota las escurriallas d' un llum qu' apenas encés ja aménassa apagar-se.

La Pepeta, que aquet es lo nom de la noya, va venir del seu poble y va entrar per cambra á casa los pares de 'n Quilda, jove curridu y de bon humor que després d' haber enganyat á la pobre xicota, va reparar lo mal port mntla á casa d' una *senyora* amiga ahont ja fa un any que hi viu.

Al principi la Pepeta va desesperarse, pero no va voler tornar á casa seva, per por del seu pare, que va jurar no recordarsen més, y entre això y els consells de 'n Quilda y del amich Sistax y la protecció que va oferirla aquella Celestina, la xicota va anar acostumatse poch á poch, á aquell método de vida á costa d' aquella malaltia que la va minant.

Després que varen sentarse las dugas donas, arriba el mosso y porta las dugas copetas que 'n Quilda havia demanat.

—Que voleu? Ara qu' es aquí aquet, diu lo seductor de la Pepeta.

—Ay!.. nó sè... Contesta la noya. No mes tinch ganas d' aygua sola y ben freda.

—Portali aygua freda, contesta la vella... á mi doneume un *mistéch*.

—Lo mosso queda parat y en Sistax exclama: ¿que no ho sents?

—Malvinatxe el mon, diu el garçon! y vostés permeten qu' aquesta xicota begui aygua freda? No vehuen que té un encostipat *catedral* que se la menja viva?

—Al sentir aixó los dos curridos pegan una riallada que fa girar á tots los de las taulas pròximas.

La Pepeta que també li ha xocat la expressió del mosso, ha romput ab una altra, seguida d' un accés fort de tós

Després de calmada l' excitació, 's ha acostat un mocador blanch de butxaca á la boca, y al retirarlo s' ha vist sobre lo blanch lli, una petita taca vermella.

La tuberculosis havia deixat la seva mostra en la tela.

La vella es miraba als uns y als altres nó comprenent lo motiu de la *visa*.

—Ves, ves, cuita, diu en Sistax al mosso, porta lo que t' han demanat.

A poch torna el mosso carregat ab una safata hont hi ha un got, un llanguet, un tobolló y un bolado ab thé.

—Qué portéu diu la Pepeta.

—Un thé calent ab bolado que jo te 'l pago.

—Los ulls de la Pepeta van aygualirse al donar una mirada de reconeixement al compassiu mosso y donantli las gracias ab una veu que feya eternir va admetrer lo obsequi á pesar de que fins comprenent que no l' hi convenia, hauria preferit lo got d' aygua freda qu' havia demanat.

—Bé... qué vols fer mérits? exclama en Quilda, dirigintse al mosso.

—Jo? Malvinatxe el mon! si estich curat d' espant... Lo que no puch veurer, sabéu? es que crussifiqueu aquest ángel de Deu que ja s' acaba d' empassar y qu' estaria millor al llit y ab un metje á la capsalera qu' aquí á la taula del café.

Se continuarà.

LAMENTOS D' UN DEPENDENT

Vostés no 'm coneixerán, soch de fora, soch solté, tinch molt bon cor, cap diné, y desitjós de guanyarn!

Vostés á primera vista per lo que vaig ben vestit interinament s' han dit qu' era un gran capitalista.

Donchs es ben diferent... per mes que dugui sombrero no soch senyó ¡y que haig de serho!.. soch un pobre dependent.

Vaig seguí aquesta carrera creyent guanyá grossos guanys y guanyo sols desenganys y uns apuros de primera.

Y tot perque se m' obliga á semblá 'l que may he estat; com si m' haguessin llogat per adorná una botiga.

¿Qué 'n faig d' aná tant bonich y de semblá 'l que no es: si arribo al últim del mes cayent de pena y fatich.

Si 'ls diners com alarmats fugen tots del meu domini com si fessin determini de no volguerhi amistats.

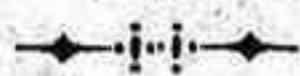
Quan he pagat perruquers, planchadora, bugadera, lo sastre, la dispesera, sombreros y sabatés? arribo que no m' aguanto de miseria... al cap del mes (y es un dirho entre vostés, de deutes ¡que n' adelanto!)

Y ho tinch tant ja de costum que 'l deure, molt poch m'apura; lo que sento es la figura que fa un home sense llum.

Y veig be que aquest ofici si vaig continuant així m' obrirá molt bon camí per anarmen al hospici.

R. CASTELLÁ.

CURIOSITATS

Extinció de rasses humanas.

Seconta entre 'l nom de los fet històrics, la extinció parcial ó total de moltes rasses. Humboldt ha vist en l' Amèrica del Sud un lloro que era l' unich ser vivent que parlava encara la llengua d' una tribu completament estingida. En varias parts del mon existeixen antiquíssims monuments en los que 's trovan instruments de pedra dels que 'ls actuals habitants no 'n conservan la menor tradició; clara prova d' una extinció molt vasta. En alguns districtes aislats, sobreviuen encara algunas petites tribus; restos exiguos de rasses anteriors. Segons Schaaffhausen, las antiguas rasses que poblavan la Europa eran mes inferiors en la sèrie que los més abjectes salvatjes actuals. Los cràneos descrits per Broca, procedents de las escavacions de "Les Eyzies" indican una rassa que presenta la més singular combinació de caracter inferior y que es distinta per complert de cap altra, avuy existent, y hasta de las rasses quaternarias quals restos s' han trovat en las covas de Bèlgica.

Las condiciones físicas desfavorables semblan haber tingut poca influencia sobre la extinció de rasses. L' home ha viscut molt temps en las extremas regions del Nort, sense fusta per construir embarcacions ni altres objectes y tenint solsament grassas per calentarse y fòndrer la neu.

En l' Africa del Sud, los indigenas portan una vida nómada per las més inhospitalarias planurias en hont hi abundan las fieras, y al igual que los habitants del peu del Himalaya y los de la terra del foch, que no tenen una mala barraca, son de las rasses més antigas del Globo.

LO CIRCO ROMÁ

Lo Coliseo ó colosseo de Roma es una obra de grans dimensions construïda per los juheus que va portar captius á la Ciutat Eterna, Tito Havió Vespasiano.

Lo celebrat colós encara seguiria

assombrant al mon ab sa superba magnificencia y ab tota la seva passiosa solidesa, á no ser lo vandalisme romá dels últims segles, que per espay de dos, vá anar arrancant pedra d' ell, per edificar sos casals y palaus.

Era lo Coliseo una pedrera inagotable y á mes d' aixó tenian las pedras que se 'n treyan la ventatja de ser ja trevalladas y per consecuencia no habian de fer mes que colocarlas, en los nous edificis.

A los Sants Pares, y molt especialment al venerable Pío IX es déu que l' esperit de destrucció d' una gent mes comercianta que amiga del art, no hagués fet acabar de desapareixer per complert aquella mostra de poder y la barbarie de l' antiga Roma.

Pío IX; aquell vellet venerable, tan calumniat per alguns, y tan desconegut per molts, va ser el primer que va prohibir terminantment el qu' es tragués cap mes pedra del Circo. Gracias á n' ell, y sols á n' ell debem el que la mitat al menos d' aquella montanya de pedra permaneceix encara en peu desafiant la má destructora del temps.

No volém fer l' historia del Coliseo.

Dirém tan sols qu' en la edat mitja, allá per los segles XI y XII, va servir per fortaleza á molts nobles romans, y que va sufrir mes d' un assalt durant aquella época ruda y guerrera.

Presenta exteriorment lo Colós quatre ordres d' arquitectura sobreposats. La seva circumferencia medeix mil sis cents peus y en té cent cinquanta set d' alsada.

La arena oval consta de noranta dos metros de llarch per cinquanta nou d' ample.

Se notan en la part de fora molts furats que son produhits per haber tret los ferros que subjectavan y trabavan las enormes pedras.

Las arcadas que servian de portas y qu' están numeradas son vuytanta.

Las inmensas gradus podian contenir comodament vuitanta set mil espectadors y el terrat vint mil més.

En la vivaría, qu' era lo lloch hont hi tancavan las fieras, encara la imaginació las hi veu al visitar-la, y en los quartos destinats á las víctimas, encara 's creu escoltar los ays de desesperació y las últimas pregarias dels martirs del cristianisme.

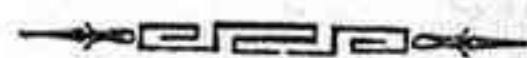
Se continuarà.

¡Á UNA PELA FALSA!

¡Pobra pela! tothom te desprecia perque noya, jets de casa l' adroguè... m' agradastant, que sempre 't guardara sola, dins la butxaca tot lo dia!

Segú que així serás ma economia. Quant vagi per gastarte, pensaré, que sent groga y sent falsa, ¡no vals ré!.. y comprar no podré lo que voldria, Y si axís per l' Ensanche anant de nit, 'm donés algún lladre l' embestida, tot y falsa pot ser que del neguit 'm treguis de tenir de dar la vida. Y lliure quedaré per tos pecats y de remordiment també ells lliurats.

J. CASANOVA.

¡LLA VORS!

Voldria nena encisera estarme ab tú dia y nit per contemplá embadalit ta cara y ta caballera.

Voldria, ja que 'ts bufona, ab amor constant y humil donarte l' aire gentil que té al bosch la papellona.

Voldria que 'l raig del Sol estés ficso en ta parpella, que posehissis la bella vehueta del rosinyol.

Voldria s'á ton costat pera contarte mil cosas que, eixirian amorosas del meu cor enamorat.

Fins voldria, (si es que creus ab mon pensar amantíssim) que tos cabells d' or puríssim s' esbullessin entre 'ls meus.

Voldria sens fer agravís á ton puríssim rubor, xarrupar lo rich licor del beil estuitg de tos llabis.

Voldria ¡Ay! com mes no es pot ja voler: esclavisarme fins al estrém de casarme; Enteném's... si tens bon dot.

ANTONET DEL CORRAL.

Per demá s' anuncia en lo teatre Romea lo benefici del Representant de la empresa Sr. Ramon Franqueza ab lo drama en 2 actes *Amor de madre* y la comedia del

Sr. Colomer, titulada: *La casa tranquila* obra que ja fa 8 anys que no s' habia representat. Dadas las simpatías que ha sabut captarse estant al frente de la Administració y lo escullit del programa no será jens estrany, se veji concurríssim lo bonich teatre del carrer del Hospital.

Lo Divendres de la present semana tindrá lloch en lo Teatre Principal lo benefici de la eminent primera actriu senyora Tubau. Lo Sr. Palencia, autor de notables obras está escribint pera dita actriu un monólech. No faltarà concurrencia y una ovació de las de punta.

—Bé, escolta: jo 't pagaré
lo sopar, si es que tens gana.
Pero, ¿y després, qué farém:
m' ensenyarás lo que falta?...

—Qué vol pendre?
 —Pendre?... Res.
 —Digui, ¿qué li ve de gust?

Li agrada 'l *filet*?
 —A mí?...
 (Mes 't déu agradá á tú.)

—Qué *soisos* son are 'ls homes,
 no es pas perquè no ho mereixi;
 molts *piropos*, pero ¡cá!,
 no n' hi cap que s' atreveixi!

—Me sembla que faig bon tipo
 soch una bona *estudianta*;
 pero no trovo cap *primo*
 y, de debó, tinch *carpanta*.

S'ha estrenat en Eslava un juguet nomenat *Madrid club* hont las camas y los ditxos vermells tan lo principal paper.

Aquesta literatura demostra l'estat d'adelanto del país del pan y toros.

En las portas de dit teatro hi havia en aquets dias vint y pico de revenadors, entre ells un mestre d'estudi qu'ha emprés aquesta carrera per no morir-se de gana.

Dilluns s'efectuà en lo Teatre Romea lo benefici del primer actor jóve señor Fuentes. Com es un dels actors més predilectes dels concurrents a dit teatre no ns'estranyà lo veurer que obtingué un verdader lleno. *La cola del diablo* (zarzuela) *Al altre mon* y *Los dos barbers* toren las obras que esculli y bastá perque lo públich no parès un moment de riurer y demostrar ab sos aplausos ab l'agrado que estigué durant toa la funció. Fou molt aplaudit aixís com y també las Sras. Parreño y Cuello y los Srs. Bonaplata, Martí, Isern y Goula. De regalos demanin.

PRINCIPAL.—Durant la última semana s'ha estrenat lo juguet líric (segons anuncian a Madrid) *Ortografia*. La obra en conjunt no satisfé gaire al públich y sens dupte li perjudicà l'èxit lo molt bombo que havia vingut de Madrid. En tot, despunta un terceto que va agradar bastant y un recitadet declamat molt magistralment per la Srta. Gambardella que fou objecte d'una ovació. Respecte al mèrit de la obra, lleugeridas algunas escenas, creyem que s' veuria ab mes gust puig variás d'ellas se fan pesadas per lo monótonas; en quant la part encomendada al Sr. Chapi poch hi ha brillat son *caçimen* Rebi ab tot, nostre aplauso la Empresa per la voluntat en complaure al públich ja que l'hi ha ocasionat algun gasto la presentació. Lo dilluns últim s'efectuà lo benefici de la primera dame jóve Srta. Gambardella que obtingué un lleno motivat per las grans simpatias que conta. Fou obsequiada ab regalos, alguns d'ells de valor. Rebi nostra enhorabona.

LICEO.—Diumenje per benefici del Sr. de Marchi se donà altre audició de la ópera *Carmen* que cada día obté més notable èxit. Cantà la romansa de «L'Africana» en qual demostrá sas bonas dots y condicions y la reputació que ls filarmónichs li habian dat de tenor del *bel canto*. Obtingué un notable triunfo. Per la tarde s'efectuà una representació extraordinaria de *Lohengrin* que proporcionà un lleno a la Empresa y un triufo per los artistas y molt especialment al eminent mestre señor Goula.

S'anuncia lo benefici de nostre pay-sá Sr. Aragó. La setmana entrant ne parlarém.

ROMEA.—Disapte pasat s' estrená lo drama *El Perro del Hospicio*. Es un melodrama de molts efectes teatrals y agradá a la escullida concurrencia que hi había a lo teatro, dia que dona sas reunions la distingida Societat Latorre. Se feren aplaudir en distintas ocasions las Sras. Ferrer y Parreño y los senyors Isern, Martí, Virgili y Fuentes.

Diumenje ab motiu de repetir-se dita obra hi hagueren dos llenos que van ser precursors d'altres que s'preparan, puig creyém que darà bonas entradas.

TIVOLI.—S'han efectuat los beneficis de la Srta. Sendra y del coro de senyoras. En *La Mascota* la Srta. Sendra s'encarregá del paper de protagonista que a pesar de haberse vist per tiples de importancia se feu aplaudir ab justicia per lo que demostrá havia estudiat ab verdader carinyo la protagonista de la obra. Sos demés companys se portaren bé y molt particularment lo Sr. Bassols.

Dilluns pel benefici del coro de senyoras se representá la *Marina* que com anteriors representacions obtingué altre ovació lo Sr. Prats. A continuació se mitj-estrená la polka *Champagne* per beneficiadas y orquesta. Si lo Sr. Coll arreglador d'eixa polka, ha estat aceri-at y si hu ha fet a gust del públich, ho demostrá ab que se demaná per tres cops la repetició. Dat l'èxit dit, es segú que hi há *Champagne* fins a fide temporada de lo que 'ns alegrem puig aixís com la beguda es notabilíssima no hu es menos la polka.

ELDORADO.—*Despacho Parroquial* que s' estrená lo passat dijous va ser bastant ben rebut per lo públich. S'esperava ab verdadera impaciencia l'estreno de *Ortografia* pero dat l'èxit que ha obtingut en lo Teatro Principal creyem que no darà pas entradas a no ser que hu arregli ab brillants trajes y *pantorrillas* per fer mes amena la obra. Ab eix element y variant los anuncis diariament creyem que sería vista y sentida ab gust.

ESPAÑOL.—Diumenje, altres dos llenos ab *Norma* a la tarde y *Faust* a la nit. Ab la primera se feren aplaudir la senyora Ferni y Cescati y ab la segona los que s'endugueran la palma (com vulgarment se diu) foren la Sta. Cabané y el Sr. Fafé. En quant al tenor si bé va ser algo siseat al segon acte, en lo tercer y quart obtingué aplausos dats ab justicia.

CIRCO ECUESTRE.—Diumenje s' estrená la pantomima *Garibaldi en la Batalla de San Fermo*, que fou molt aplaudida y una vegada mes probá las escelents cualitats del Sr. Cotrelly verdadera especialitat en aquest género. Com las escenas y forma s'assembla molt a la pantomima del *General Prim* y com eixa al ferse va despertar tant entusiasme creyém fundadament que darà bonas entradas per lo que la Empresa veurá recompensats tots sos afanys y sacrificis.

NOVEDATS.—*El Perro del Hospicio*, que també s' estrená lo passat diumenje, molt vá agradar y se feren aplaudir las Sras. Mena y Sala y los Srs. Tutau, Pigrau, Oliva y Capdevila. Lo protagonista, al pel.

CALVO-VICO.—Del benefici del señor Riutort ab lo drama *Pedro el Bastardo*, ne parlarém la setmana entrant.

UN COCHICH RETIRAT.

A Zanzibar los indígenas han as-sessinat a un missioner.

No aprobo la conducta dels indigenas, pero no sé perque han d'anar a romprers las oracions d'aquella pobre gent que no s'fican ab ningú.

Mo m'assessinarán a mi, no.

Aviat comensará la judici oral del carrer de Fuencarral.

Tot acaba en al,

y ja veurán al total

quin resultat mes original.

Los partidaris de Boulanger y de Mr. Jacques s'han gastat mes de 500 mil franchs en cartells.

Ahont arriba el sacrifici per voler fer lo sacrifici de gobernar!

Guanyi qui guanyi dels dos caudidats diu que s'farán lluminarias.

Y ja es costum

que 'l poble clar no hi vegi ab tant de llum!

Dias passats va trobarse en las portas d'un palau episcopal un petardo que no va estallar per tenir la metja massa llarga.

Petardista, no pongas en tu carga la mecha, ni muy corta, ni muy larga.

Sabém que l'impaciencia mata a alguns que esperan estrellas, y per ara el Cel segueix nuvolós.

Paciencia... ja vindrán... Be han de donar temps per estendrer las credencials.

Vol que es deixin sense recompensats y tants serveys?

Tants inmensos sacrificis!

Hombre!.. no faltava més!..

Lo gerent de la Companyia del ferrocarril de Zaragoza, deu tení part en los restaurants de Lleyda y particularment en el d'aquella població hont no hi ha materialment lo temps de menjar al vapor.

Val mes viatjar ab la fiambrella.

Entre aixó y el luxu en cambiar los calorífichs dels cotxes de primera, dona gust viatjar per aquella línea.

Rebin la nostra mes cordial censura.

La malaguanyada mare del señor Pital ha mort.

Tenia 90 anys. (Aixó si com a senyora no se'n a nagava cap.)

Vaja, no s'poden queixar.

Jo hi firmaria

Si haguessin de judicar á Madrid per las comedias de las sevas costums que 'ns donan ara sos autors, ne podriam formar ben pobre concepte.

No, no. No cal que se 'ls tatxi d' inmodestos.

Ditxós Peral! bé li costa el madurar las pesas.—Avans enrahonavan mes que calandrias, ara tot son misteris y fins hí ha qui diu que s' oposan obstacles á son inventor.

Qui sab si també ha corregut el café y puro del diari *posibilista de no governar may*.

Algun diari de Madrid tributa elogis á la duquesa de Medinaceli perque 's proposa assistir á la inauguració (quan s' inauguri) del submarí.

No, ja es un gran sacrifici...
Veurás, que m' ho pagui...

Tots los diaris de Madrid han anunciat l' arribada del nostre director á aquella Cort, y al fer los comentaris diuhen qu' es l' autor del drama *Otger* qu' ha *vertido* al castellano D. Marcos Zapata.

Ja ho saben, senyors del café y puro...

S' ha cremat lo palau imperial de Pekin.

Lo senyor de las calsas curtas ha enviát un telegrama al mayordom de Palacio, preguntant si s' havia salvat lo magatsem del arrós.

Ab llágrimas als ulls espera la contestació en un dels cantons del carrer de Pelayo.

Ja s' han inventat uns barcos submarins que portan unas enormes estisoras per tallar los cables dels torpedos.

Encara no fa fruit lo *peral* que ja li buscan las peras.

Avis á *La Publicia*
y resultarà más verdá,
qu' alló de qu' es va inspirá.
Y es que el de la piga visitarà
á no tardá,
á su real magestá.

Republicans de pí
sucat ab oli y sáaa...

Madrid Janer de 1889.

Poca cosa notable
puch escriurelhi á no
ser que la temperatura
es molt pero molt
freda. Lo Guadarrama
s' ha posat ja dias
la caputxa y no mes l'
obra una mica per, ab
totas las sevas forssas
bufar cap aquet poble que
gasta tant y que tant poch guanya.

*He tingut lo gust d' apretar la
má á D. A. Ferrer Codina, director
d' aquet setmanari, que ha vingut
per assistir al estreno del seu drama
"Otger", arreglat á la escena cas-
tellana per lo eminent poeta D. Mar-
cos Zapata. L' estreno á no mediar
estorbs tindrà lloch lo dimecres pro-
xim dia que deurán publicar aquesta
carta per ser lo de la sortida del pe-
riodich.*

*Lo drama, á pesar del suelto que
ab tant marcat esperit' de poch re-
gionalista, va publicar "La Publici-
tat", que (qui no la coneixi, que no
la compri), té la mateixa estructura
que l' "Otger"; los trages son per
l' estil; tots los noms dels personat-
ges, los mateixos; iguals sus escenas,
tant que si l' obra fracasa será lo
drama catalá "Otger", lo responsa-
ble; may lo drama "Un caudillo de
de la Cruz."*

*Que vagin afirmant los republi-
cans del orga... no dels possibilistas,
que no es traducció ni arreglo sino
solament inspirat en lo drama cata-
lá. Vaja uns governants tindria la
pobre Espanya! Sort que no serán
may res mes de lo que s' n' avuy, y
aixó que son ben poca cosa.*

*L' altre dia en lo Congrés lo se-
nyor Laiglesia va fe enfadar al po-
bre Sr. Marqués de la Vega de Ar-
mijo. Ja 'ls dich què el tal diputat li
varen tallar bé 'l tel. Jo 'm pensa-
va qu' acabaria malament pero tot
plegat no va ser res.*

*Va parlar luego un altre que ja
'ls dich jo que, pobre xicot, 'm va fer
pena; ell prou se explicava, pero jo
crech que ningu 'l sentia. No se que
's va dir d' un arcalde y un governa-
dor mentras tothom enrahonava y ell
vinga anar passant, canviant á cada
moment de punt de vista fins qu' al
últim crech que ho explicaba al del
seu costat. Finalment se va asentar
y prou devia dir per sos á dintres:
La sort qu' aquí no hi ha ningú
del meu poble. Sagasia menjant ca-
ramelos y fent rodar lo bastó.*

*Lo temps ha cambiat bastant.
Estigan bons.*

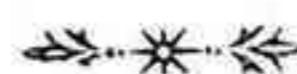
PEPET

ACUDITS

Passavan tres joves que seguian á una senyoreta y un d' ells exclama: He notat que s' ha girat. També ho he notat jo; diu un altre. Y jo, diu un tercer, y hasta 'm sembla qu' ara riará.

En aquell moment se senten uns grans brams d' un burro que feya i... i... o... o... o..., i... i... i... o... o... o...

Crech inútil dir com quedarian los tres joves.

Diálech entre un autor dramatic y un crítich de carreró:

—¿Qué tal? ¿qué 't sembla la última obra que m' han estrenat?

—Molt bé noy, molt bé, tan sols hi vaig trobá un petit defecte.

—¿Podrias dirmel?

—Prou home, que l' acte del pastor y la pastora hi haurian d' haberhi bous pasturant.

—L' autor picat: Per bous ray, prous que n' hi havia que s' ho miraban.

—Lo crítich no menos picat: Oh es que jo no hi era.

—Bé home bé, un de menos.

S. FONT.

Exámen de doctrina.

—¿Que 's lo cel?

—Lo jardí dels bons.

—¿L' infern?

—Lo camp dels pecadors.

—¿Y 'l purgatori?

—La vinya dels capellans.

Un pare al seu fill.

—Digam noy ¿cuant anys tens?

—Dotze anys y nou mesos.

—Lo pare es posa á reflexionar un rato y respon:

—¿Com pot esser? si desde el dia que vas naixer hasta 'l de la fetcha no mes ni van que dotze.

Réplica del fill:

—¿Si senyor! pero vosté no deu contar los dias que vaig estar al ventre de la mare.

—¿Qué 's lo mes fácil?

—Lo saber mamar.

—¿Y 'l mes peliagut?

—Lo manar be.

Preguntavan á un afamat:

—¿Quina es la veu que no 's pot fer callar per mes que 's vulga?

Y respongué:

—La del ventre.

—Escolti, ¿per abolir la caritat que 's lo que 's tindria de fer?

—Molt senzill, que tots fosim pobres.

Un senyor de etat avansada preguntava á un xicot:

—Digam noy, ¿sabrias dirme com m' ho podria arreglar perque no se 'm vejessin los cabells blancs?

—Si senyor, posantse una perruca.

ANTONET DEL CORRAL.

CORRESPONDENCIA

ADMINISTRATIVA

A. Roure Rebut son import y abonat tot lo mes de Febrer. Respecte al envio de treballs literaris la Redacció es s. Pau 56 y sen: dupte s' ha estraviat á correos lo que s' ha perdut, Juan Ruiz.—Valls. Moltes gracias. Li enviem. condicions y 25 exemplars del present número com demana.

Joseph Regàs Remes. 3 suscripcions de Janer y per propaganda li enviem un paquet apart y conforme en tot lo contingut.

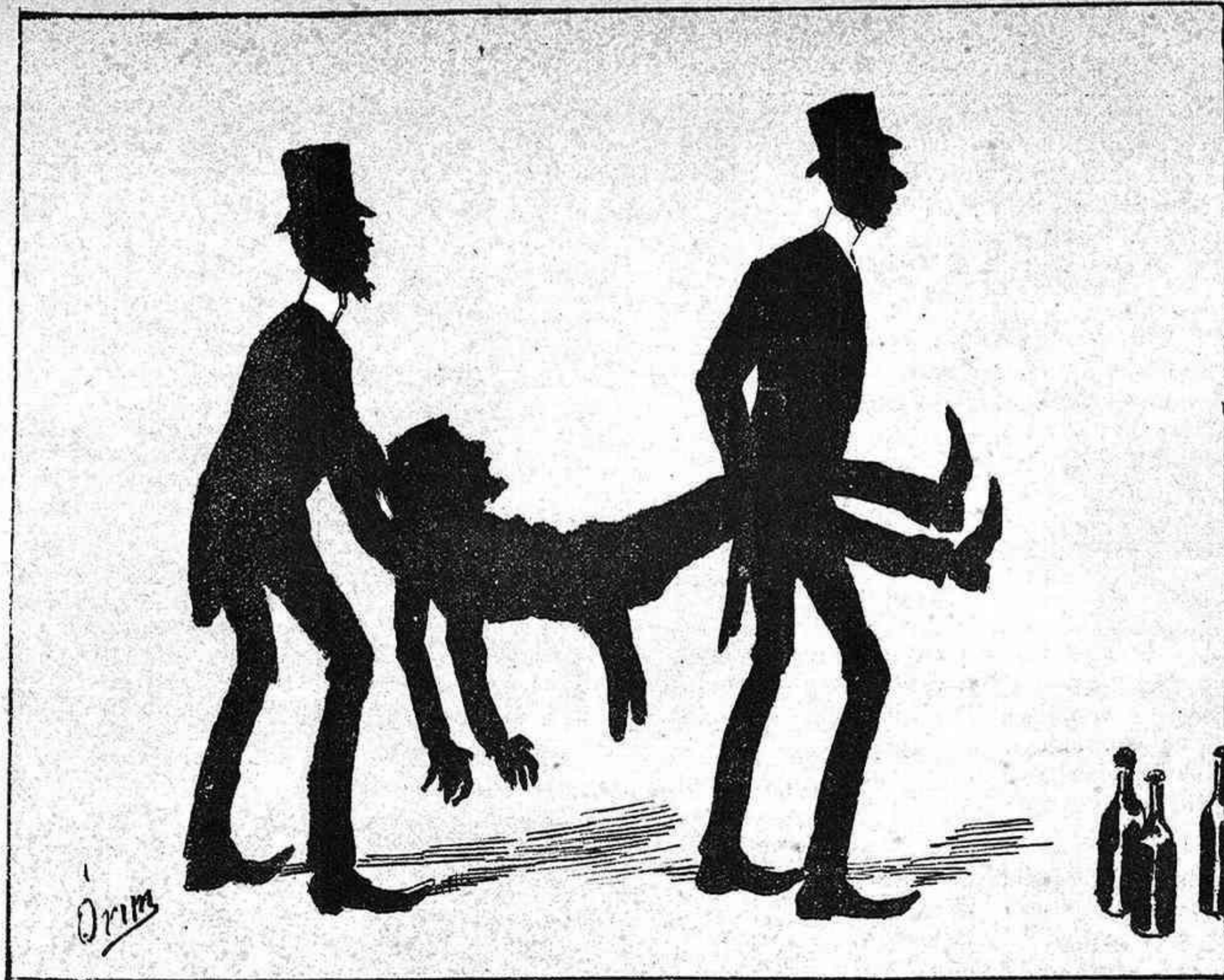
Rosa Roig. Li remetem los 25 exemplars que demana. Las condicions tambe pero ab paquet aprat.

CORRESPONDENCIA

COLABORATIVA

Per eixa semana esperem que nostres aymats companys 'ns dispensaran si no podem contestals, motivat de la molta feyna qu' hem tingut ab la preparació de la nova forma que ha emprés eix periodich.

La semana entrant, complaurém á tohom y contestarém lo de eixa semana.

—Sabs Lluís, que pesa 'l mano?
—Noy l'ha pescada un xich grossa

Ell volia fer conquesta....
—Ja ha conquistat una mona.

SEMBLANSA HISTÓRICA

Vaig veurer ma llum primera
en Italia; mes mas armas
vaig posá un jorn al servey
d' un monarca catalá.
D' un emperador ingrat
lo trono vaig afirmá
y ell, en preu de 'ls meus afanys
assesararme ordená.

J. CASANOVAS.
ANÁGRAMA

Tot aquí don Tot Ribot
que morí 'l passat Nadal
mentres jugaba al Total
ab son fiell y son, nebót.

JOSEPH M.^o BERNIS.
ENDEVINALLA

Tinch un grá que no 'm fa mal
y una ma sense cap dit,
ademés tinch també un cá
y altra cosa que no dich
Los noyets que van á estudi
á na mí me fan servir...
y mes de un cop ¡Oh lector!
á dits noys, causo neguit.

DR. TRANQUIL.
PROBLEMA

Descompondre 'l número 192 en qua-
tre quantitats que sumadas, restadas,
multiplicadas y divididas per un ma-
teix número donguin los mateixos re-
sultats

PAU PELEGRÍ.

TRENCA-CAPS.

OLA MATAS.

Formar ab aquestas llettras lo titol
d' un periòdich.

J. TORRAS.

ROMBO

. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .
. . .

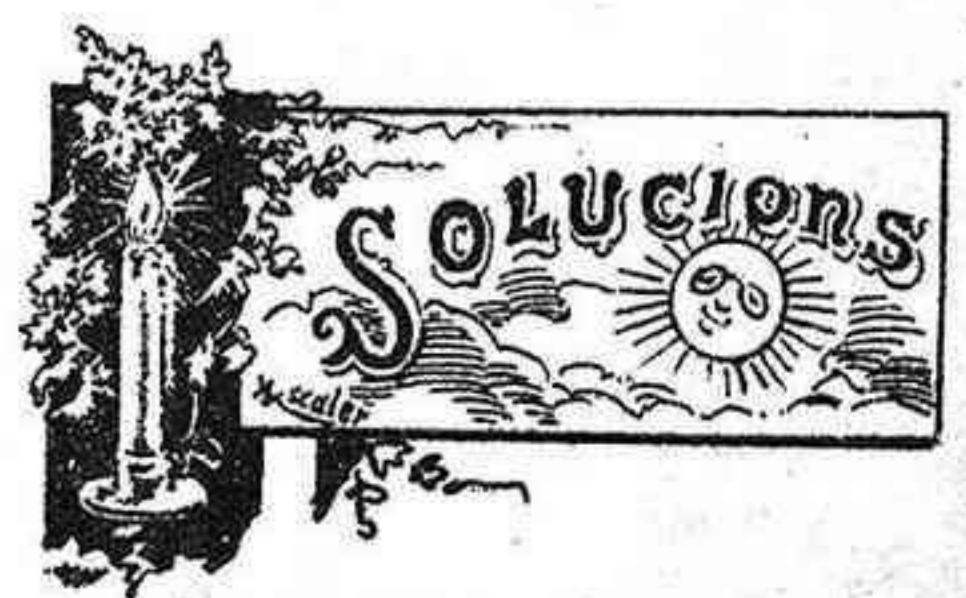
Primera ratlla vertical y horizontal:
consonant—Segona: producte animal—
—Tercera: fruyt—Cuarta: un planeta—
Quinta: nom de dona—Sexta: abrevia-
ció de la paraula senyora.—Séptima:
vocal.

Noy Ros.

GEROGLIFICH

Maig
DIN

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR

Xatada Carta I.—Viladecans.
Id. Id. II.—Camilla.
Endevinalla.—Pi.
Conversa.—Rosa.
Logogrifo Numérich.—Princesa.
Geroglífich.—De Barcelona á Moncada,
hi han quatre estacions.

LA TOMASA.

PERIÒDICH IL·LUSTRAT Y LITERARI

Suscripció. . . 0'50 pesetas al mes.
Número corrent. 10 céntims.
Atrassat. . . 20 id.

NOTA.—Tota reclamació podrá
dirigirse á la LITOGRAFIA DE RIBERA
Y ESTANY Administració y Redac-
ció de dit periòdich, carrer de Sant
Pau, 56.

Lit. Barcelonesa, S. Pau, 56—Barña.